

J A A R S T U K K E N 2 0 1 8

A A N B I E D I N G S B R I E F

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met genoegen bieden wij u de jaarstukken 2018 aan. Hiermee legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid en de financiële resultaten. In deze aanbiedingsbrief lichten wij de belangrijkste ontwikkelingen en besluiten kort toe:

- Hoofdpunten inhoudelijke verantwoording
- Het financieel resultaat
- Resultaatbestemming
- Rechtmatigheid uitgaven en bestedingen op kredieten

HOOFDPUNTEN INHOUDELIJKE VERANTWOORDING

In de jaarrekening wordt traditiegetrouw terug geblikt op de realisatie van het coalitieakkoord. Afgelopen jaar stond onder andere in het teken van de gemeenteraadsverkiezingen en de vorming van een nieuw college. Hierdoor hebben we afgelopen jaar met twee verschillende coalitieakkoorden gewerkt. Het vorige coalitieakkoord is geheel uitgevoerd. Op 29 juni 2018 presenteerde de nieuwe coalitie van Purmerend het coalitieakkoord 'Samen bouwen aan de stad'. Het nieuwe college is vanaf de installatie volop aan de slag gegaan om de uitvoering van de geformuleerde ambities in de steigers te zetten. Zo zijn in de laatste maanden van 2018 flinke stappen gezet in de realisatie van tijdelijke woningen en is voor nieuwbouwprojecten het besluit genomen dat wordt gebouwd volgens het principe 30% sociale huur, 30% doorstroom en 40% vrije keuze. Tevens is in het kader van onze duurzaamheidsambities een aanvang gemaakt met de pilot Purmerend aardgasvrij. Verder is een start gemaakt met onderwijsagenda en het locatieonderzoek naar de opvang voor chronisch verslaafden. In de programmabegroting 2019-2022 zijn bedragen gereserveerd voor onder meer wonen, groen en duurzaamheid zodat de uitvoering van het coalitieakkoord verder vorm kan worden gegeven. In de jaarstukken staan wij hier uitgebreider bij stil en het college wil graag met u in gesprek over de uitvoering. De toelichting in de programma's biedt hiertoe een goed handvat, daarnaast wordt een aantal zaken specifiek belicht in deze aanbiedingsbrief.

De stad Purmerend

Purmerend is een stad in transitie. De ontwikkelingen die we nu doormaken zijn spannend en de vraagstukken worden met veel enthousiasme en energie aangepakt. Het besluit om bij nieuwbouwprojecten het principe 30% sociale huur, 30% doorstroom en 40% vrije keuze te hanteren begon direct al meer vorm te krijgen. Door met woningbouwcorporaties en de markt gesprekken te voeren en met hen ook ideeën, verwachtingen en standpunten uit te wisselen tijdens het seminar 30-30-40 in P3 is een solide basis gelegd voor verdere samenwerking. Ondertussen wordt er steeds meer gebouwd en dat zien we terug in de bouwleges. Ook is een begin gemaakt met de voorbereidingen om tot een nieuw parkeerbeleid te komen. Inmiddels is in kaart gebracht welke locaties nader onderzocht worden met betrekking tot de bouw van een nieuwe parkeergarage.

Er is hard gewerkt om achterstanden in het groen weg te werken. Door de groenimpuls kon veel oude beplanting verwijderd worden. Dat hielp ook in het schoffel onderhoud, er kon meer aandacht worden besteed aan licht vervuilde plantvakken die daar veel baat bij hadden. Afgelopen jaar zijn 165 sterk verwaarloosde plantvakken aangepakt. Met een structurele bijdrage aan het cyclisch onderhoud kan jaarlijks 22 keer worden gemaaid en worden er acht schoffelronden gelopen. Daarbij is een flinke post ingeruimd voor het extra snoeiwerk. Daarmee kan de achterstand in de grotere plantsoenen de komende jaren worden weggewerkt. Eind 2018 is het Groenplan Purmerend aan de raad aangeboden en vastgesteld. De verwachting is dat we binnen enkele jaren een structureel hogere beeldkwaliteit zullen halen.

In 2018 is de laatste hand gelegd aan de Duurzaamheidsagenda 2019-2022. Hierin staan onze ambities, activiteiten en inzet op het gebied van duurzaamheid verwoord. Deze duurzaamheidsagenda is februari jl. door uw raad vastgesteld. De activiteiten met betrekking tot de energietransitie zijn onverminderd doorgestaan.

In de pilotwijk Aardgasvrij (95 woningen) zijn in 2018 diverse goed bezochte bewonersavonden georganiseerd en zijn 'keukentafel-gesprekken' gevoerd met en bij de bewoners thuis over het aardgasvrij maken van hun woning. Daarnaast brachten veel bewoners een bezoek aan de 'modelwoning' in de Gasinjetstraat om zich persoonlijk te laten informeren over aardgasvrij-wonen (bijv. aanpassingen in de meterkast en koken op een inductieplaat). Begin oktober heeft het ministerie van BZK een deel van de wijk Overwhere Zuid (1276 gebouwen) geselecteerd voor een grootschalige proeftuin aardgasvrije wijken. De gemeente ontvangt een bijdrage van bijna 7 miljoen euro om de woningen in deze wijk aardgasvrij te maken.

Daarnaast is gestart met het op poten zetten van de Regionale Energiestrategie (RES), zoals vastgesteld in het InterBestuurlijkProgramma. De RES is een instrument om te komen tot regionaal gedragen keuzen voor de opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de daarvoor benodigde opslag en energie-infrastructuur. In het najaar van 2018 werd de planning, die gekoppeld is aan het Klimaatakkoord, duidelijk. De regio Zaanstreek Waterland is direct gestart met de voorbereidingen voor een RES. De RES Zaanstreek Waterland vormt een onderdeel van de RES NoordHollandZuid. De (definitieve) RES NHZ moet binnen 1 jaar na ondertekening van het Klimaatakkoord worden vastgesteld door 30 gemeenteraden, het provincie bestuur en in drie algemene vergaderingen van waterschappen (vermoedelijk is dat voor de zomer van 2020).

Leven in Purmerend

Ten aanzien van jeugdzorg voeren we een steeds strakkere regie wat een positief effect heeft op de kwaliteit, snelheid en kosten waarmee zorg geleverd wordt. De registratie verloopt beter en is opgeschoond, zodat we beter zicht hebben op wat er aan zorg wordt verleend. Hierdoor hebben we betrouwbare managementinformatie gekregen, waardoor de kosten beter inzichtelijk zijn. Deze managementinformatie en de input vanuit onze loketmedewerkers Jeugd, de jeugdteams en anderen die werken in de wijk maakt dat we snel kunnen reageren op signalen en kunnen bijsturen waar nodig. Bijvoorbeeld door in contact te treden met 1 van de jeugdhulpaanbieders.

Voor het basisonderwijs zijn in het Integraal Huisvestingsplan 2018-2021 (IHP) afspraken gemaakt. De ontwikkelingen in het onderwijs gaan echter snel en evaluatie/actualisatie van het IHP is daarom wenselijk. Ten aanzien van het voortgezet onderwijs is ook gestart met het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan met afspraken voor de huisvesting van de scholen die voortgezet onderwijs aanbieden.

In juni 2018 is de nota Gezondheidsbevordering 2018-2021 vastgesteld. Dit veel omvattende en vaak vernieuwende beleid richt zich op zes aandachtspunten: overgewicht, roken, alcohol- en drugsgebruik, eenzaamheid, zorg rond mensen met psychische problemen en complexe ouderenproblematiek. De aandachtspunten en vele acties zijn opgehaald bij de organisaties en inwoners van Purmerend. De uitvoering van de nota is in volle gang: van waterdrinken op de scholen, suïcidepreventie tot het signaleren en samen aanpakken van de eenzaamheid van ouderen.

Het krediet voor hulpmiddelen WMO moest 2 maal via een raadsbesluit worden verhoogd. De hogere budgetten waren nodig als gevolg van de vergrijzing, de extramuralisering (verzorging buiten instellingen), het verlagen van de eigen bijdrage en de noodzakelijke technische vervanging van "oude" gebruikte hulpmiddelen. Overigens is er slechts beperkt gebruik gemaakt van de 2^e verhoging van het krediet.

Onze inspanningen om werkplekken te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt begint haar vruchten af te werpen. Bedrijven kiezen steeds vaker de insteek om zelf het werk zo te organiseren dat het aansluit

bij iemand zijn mogelijkheden in plaats van sec te kijken naar wat iemand kan. Hierdoor krijgt men niet alleen een zinvolle dagbesteding, maar vooral ook het gevoel er weer bij te horen!

De inzet van extra handhaving op winkelcentra heeft een positief effect op schoon, heel en veilig en nodigt uit tot (frequenter) winkelbezoek. Ook aan het stimuleren van toeristische bezoek aan Purmerend is hard gewerkt. Omdat stadspromotie niet alleen van de gemeente is maar van de hele stad heeft de Stichting Stadspromotie 2000 Plus hiertoe dit stokje in februari 2018 overgenomen. Inzet is partijen bij elkaar te brengen, zichtbaar te zijn op social media en de historie van Purmerend actief uit te dragen. Inmiddels stapt een derde uit de Hop on Hop off bus die Purmerend aan doet.

Fusie Beemster

Op 27 september 2018 heeft de gemeenteraad van Purmerend zich positief uitgesproken over de intentie om te fuseren met de gemeente Beemster. De beoogde herindeling gaat uit van een fusiedatum van 1 januari 2022. In een Bestuurlijk Akkoord zijn afspraken gemaakt over hoe dit proces samen wordt doorlopen: in harmonie, gelijkwaardigheid en tegen zo min mogelijk kosten. Beemster en Purmerend hebben bij het intentiebesluit samen een plan van aanpak vastgesteld om te komen tot een herindelingsontwerp in 2019 op basis waarvan definitieve besluitvorming plaatsvindt. Het college hecht in dit proces belang aan het vroegtijdig in het proces zo goed mogelijk informeren en betrekken van inwoners, instellingen en ondernemers bij de herindeling. Hiervoor zijn activiteiten ontplooid die met name gericht zijn op participatie en draagvlak. Dit proces is in 2018 voorbereid en heeft plaatsgevonden van begin januari tot medio maart 2019. Na besluitvorming in de gemeentes zijn de provincie en het rijk aan zet.

De gemeentelijke organisatie

De effecten van de eind 2016 ingezette veranderingen binnen de organisatie zijn steeds duidelijker merkbaar. Het leggen van verbindingen binnen het eigen domein en vooral tussen de domeinen begint gemeengoed te worden. Dat vertaalt zich in de toegevoegde waarde die aan de stad wordt geleverd. Bewoners en ondernemers herkennen dit en praten veel positiever over de wijze waarop ze met de gemeente omgaan. Daarnaast komt Purmerend op verschillende terreinen beter en sterker op de kaart te staan. Er wordt steeds vaker gesproken over onze deskundigheid en eigen manier van werken. Dat heeft een gunstig effect op de beeldvorming en daarmee ook op onze positie op de arbeidsmarkt. Mensen willen graag voor onze gemeente werken, de aanwas van jonge(re) medewerkers is zelfs opvallend te noemen. Meer dan de helft van de nieuwe medewerkers die vorig jaar in dienst zijn getreden is onder de 37 jaar!

HET FINANCIËEL RESULTAAT

Het financieel resultaat

We sluiten 2018 af met een voordelig resultaat van bijna € 2,9 miljoen. Dit is € 2,5 miljoen positiever dan vermeld in de tweede tussenrapportage 2018. De belangrijkste afwijking ten opzichte van de tweede tussenrapportage 2018 zit in het programma Samenleving. Het verschil betreft de onderbesteding op de budgetten voor maatschappelijke ondersteuning en werk en inkomen. Het jeugdbudget laat dit jaar voor het eerst een overschrijding zien. In de tweede tussenrapportage is een prognose opgenomen voor de besteding van jeugd - en Wmo budget. Voor jeugd hebben wij daarbij een verwachte overschrijding aangekondigd tussen € 500.000 en € 2.500.000 en voor Wmo een onderbesteding. Als gevolg van de gelijktijdige daling in het bestaande bestand uitkeringsgerechtigden (1.718 begroot en 1.584 gerealiseerd) is er een onderbesteding op het onderdeel inkomensondersteuning.

Tabel afwijking per programma/beleidsveld groter dan € 250.000

Programma/Beleidsveld	Bedrag
1. Publiekdiensten/beleidsveld publiekdiensten	
- Lagere lasten en hogere baten omgevingsvergunningen	348
2. Samenleving/beleidsveld Sport en recreatie	
- Lagere lasten sport en recreatie	290
2. Samenleving/beleidsveld Jeugd	
- Hogere lasten jeugdwet	-932
2. Samenleving/beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning	
- Lagere lasten Wmo oud	333
- Lagere lasten Wmo nieuw	644
2. Samenleving/beleidsveld Werk en inkomen	
- Lagere lasten en baten inkomensondersteuning	785
6. Beheer openbare ruimte/beleidsveld BOR	
- Lagere lasten en hogere baten kunstwerken en wegen	347
7. Ruimtelijke ordening/beleidsveld RO	
- Lagere lasten en lagere baten particuliere initiatieven (inclusief taakstelling vastgoed)	-692
9. Economie	
- Lagere lasten pilot aardgasloos	554
10. Bestuur en concern	
- Lagere lasten griffie, raad en college	407
Overzicht overhead	
- Lagere lasten en hogere baten huisvesting, facilitair, overige en management	509
- Lagere lasten overige verrekeningen	328
Algemene dekkingsmiddelen	
- Hogere baten gemeentefonds	236

Het totaal van bovenstaande afwijkingen (groter dan € 250.000) op de programma's en algemene dekkingsmiddelen telt op tot € 3,2 miljoen voordelig. Het totaal van de afwijkingen op de programma's en algemene dekkingsmiddelen bedraagt in totaal € 4,4 miljoen voordelig. Het verschil wordt verklaard door afwijkingen kleiner dan € 250.000 die hier niet zijn vermeld. Genoemde afwijkingen zijn ontstaan na het opmaken van de 2e tussenrapportage en weerspiegelen de realiteit dat de gemeentelijke financiën qua voorspelbaarheid tot op zekere hoogte een onzekere component blijven bevatten. In perspectief van totale begroting van ongeveer € 237 miljoen bedraagt de afwijking 1,86%.

BEOORDELING FINANCIËLE POSITIE

Dankzij het positieve rekeningresultaat over 2018 is de algemene reserve inmiddels al hoger dan het benodigde weerstandsvermogen. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is onderbouwd dat het benodigde weerstandsvermogen op dit moment € 16,4 miljoen bedraagt. Daarmee beschikt Purmerend over meer weerstandscapaciteit dan nodig is voor de afdekking van de risico's.

Ook de schuldpositie van de gemeente verbeterde. In de paragraaf weerstandsvermogen hebben we kengetallen opgenomen over de schuld en het eigen vermogen.

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat voor bestemming bedraagt € 2.844.853 voordelig. Dit resultaat moet expliciet door de gemeenteraad worden bestemd. Ons college stelt u de volgende bestemming voor en geeft daarbij de belangrijkste overweging:

- Het toevoegen van een bedrag van € 250.000 aan het exploitatiebudget openbare ruimte, teneinde de reeds verplichte kosten op onderhoudswerkzaamheden in 2019 te kunnen uitvoeren;

- Het doorschuiven van het incidentele budget pilot aardgasvrij. De uitvoering en daarmee de aanwending van uitvoeringskrediet van € 825.000 vindt plaats in 2019 en 2020. Voor 2019 € 500.000 en 2020 € 325.000.
- Het doorschuiven van het incidentele fusiebudget. De niet gerealiseerde onderzoeks- en advieskosten in 2018 worden als volgt bestemd: € 75.000 in 2019, € 72.000 in 2021 en € 12.000 in 2022;
- Het toevoegen van € 50.000 voor incidentele budget voor het stimuleren groene daken en gevels in 2019.

In het hoofdstuk ' het financieel resultaat 2018' worden bovenstaande resultaatbestemmingen nader toegelicht.

Het resultaat na bovenstaande voorgestelde bestemmingen bedraagt € 1.560.853. De gemeenteraad moet dit resultaat expliciet bestemmen. Wij stellen uw raad voor om dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve. Als dit voorstel wordt bekrachtigd bedraagt de algemene reserve ultimo 2018 € 22.252.793.

RECHTMATIGHEID UITGAVEN EN BESTEDINGEN OP KREDIETEN

In de paragraaf bedrijfsvoering wordt aangegeven in welke mate er begrotingsonrechtmatigheden zijn in de uitgaven voor de verschillende programma's en wordt uitleg gegeven over de samenhang met mutaties op de reserves, hogere baten en onvermijdelijke uitgaven.

Naast de exploitatie is er ook sprake van afwijkingen in de sfeer van de kredieten. Indien de overschrijding groter is dan 3% en/of € 100.000 dient hiervoor alsnog instemming te worden gevraagd aan uw raad. Gebleken is dat er kredieten zijn overschreden, maar binnen de tolerantiegrenzen zijn gebleven.

De secretaris

De burgemeester

Drs. G. Blom

Mr. D. Bijl

Leeswijzer

HOOFDSTUKINDELING

Voorliggende jaarstukken 2018 van gemeente Purmerend zijn opgesteld volgens de voorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Achtereenvolgens komen aan de orde:

- De verantwoording van de programma's;
- De algemene dekkingsmiddelen;
- Het overzicht overhead, VPB en onvoorzien;
- Het financieel resultaat 2018;
- De verplichte paragrafen bij de jaarrekening;
- De balans per 31 december 2018 met toelichting.

In de bijlagen treft u ten slotte aan:

- De portefeuillevverdeling van het college van B&W;
- Het overzicht van baten en lasten op programma- en beleidsveldniveau;
- Het overzicht van baten en lasten per taakveld/programma;
- Het overzicht van en toelichting op reserves;
- Het overzicht van in 2018 afgesloten kredieten en nog doorlopende kredieten;
- De Sisa-verantwoording 2018 (dit betreft de verantwoording naar het Rijk);
- De bezoldiging van topfunctionarissen;
- De begrotingsonrechtmatigheid;
- De beleidsindicatoren;
- De controleverklaring.

OPBOUW VAN DE HOOFDSTUKKEN

De aanbiedingsbrief

In de aanbiedingsbrief gaat het college kort in op een aantal in het oog springende resultaten uit 2018 en de oorzaak van het financieel resultaat. Ook doet het college een voorstel aan de gemeenteraad voor de bestemming van het resultaat.

De verantwoording van de programma's

Per programma komt aan de orde:

- De inleiding van het programma. Hierin staat kort het doel van het programma, zoals verwoord in begroting 2018.
- Wat willen we bereiken met het programma? Ofwel, wat zijn de beoogde maatschappelijke effecten? In deze paragraaf geven we aan wat Purmerend in de huidige bestuursperiode wil bereiken met het betreffende programma. In 2018 is een nieuw college aangetreden met een nieuw coalitieprogramma. De begroting 2018 met de beoogde maatschappelijke effecten zijn nog door het vorige college geformuleerd. Voor 2018 zijn grotendeels geen realisatiecijfers voorhanden.
- Wat hebben we daarvoor gedaan? Ofwel, wat hebben we gedaan om de gewenste maatschappelijke effecten te bereiken? Als we bepaalde voor 2018 toegezegde acties en prestaties niet konden afronden, geven we aan waarom en of we de actie alsnog uitvoeren en afronden.
- Wat heeft het gekost? In deze paragraaf behandelen we eerst de lasten en baten per programma en afwijkingen in de beleidsvelden ten opzichte van de tweede tussenrapportage 2018. Daarna volgt een toelichting op de afwijkingen bij de reserves, investeringen en een overzicht van de incidentele baten en lasten. Afwijkingen groter dan € 100.000 ten opzichte van de tweede tussenrapportage 2018 lichten we toe (in de afwijkingenkolom presenteren we begroting minus realisatie). Het totaaloverzicht van de investeringen zijn opgenomen in bijlage V.